

ДІАКІВЩИНА

РІК III.

РІМІНІ

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

ІТАЛІЯ

Ч. 14 (76)

НЕДІЛЯ, 20. 4. 1947

Н. Ч. У ДРУГИЙ ЕТАП

"Як довго будемо тут сидіти?" - таке питання ставив собі кожний із нас після нашого приїзду до цього табору, коли закінчилися початкові праці над влаштуванням нашого життя в нових умовах. "Хай гірше, але щоб інакше, щоб щось нове, - говорив не один, і це було вірним відображенням наших настроїв. Коли ж до нас приїздив дехто у відвідинах, щоб познайомитися з нами й пізнати наше життя, ми всі чекали, коли він нам скаже: "Ваше перебування в цьому таборі небагом скінчиться".

Проминуло повних два роки нашого полону. Хвилини, на яку ми всі - з більш чи менш опановуваною нетерпеливістю - чекали, вже близько. Знаємо вже всі, що день нашого від'їзду з Італії відомий тим, хто керує нашою долею. Вже й приїнялося поняття "другий етап", що небагом має початися для нашої спільноти.

Годі сказати тепер, що принесе нам цей другий етап, на всякий раз - він буде для нас цією довго очікуваною зміною, і то, як ми сміємо сподіватися, зміною на краще. За ці два роки очікування ми мали доволі багато часу, щоб приготувитися до дальших етапів. Про те, як ми приготувалися, писалось уже багато в нашій таборовій пресі, вміщувалось відомості про наші досягнення, досягнення, які бачили не тільки ми самі, але й ці, що приїздили до нас іззовні. Одне є певне: оцінка про нас вийшла для нас корисно.

І тепер, коли ми, як кажуть, вийдемо із замкненого в собі таборового життя, зустрінемося більшими чи меншими групами з життям інших людських спільнот, зустрінемося з ними там, куди нас повезуть, і там будемо мати змогу використати те, що ми собі тут придбали; ми будемо мати змогу показати свої добрі прикмети, показати їх безпосередньо тим, які, або нас не знають, або знають тільки з імені, з того, що їм хтось, може, розказував, чи написав. Саме цим є для нас цей "другий етап" етапом незвичайної ваги.

За останні десятиліття пережив наш народ чимало різних етапів. Був у нас етап підготовки до національного відродження нашого народу, що закінчився відновленням української державності в 1918-19 рр. За ним ішов другий етап збройної боротьби з окупантами, що почався в Карпатській Україні та тривав з малими перервами - й досі. В цьому останньому етапі ми, як зав'язок Української Національної Армії, свої обов'язок сповнили. Правда, не створили ми нових великих традицій, але й не злегковажали старими. І вірними цим традиціям українського вола ми мусимо остатись і надалі, без огляду на те, де ми будемо перебувати й у яких умовах будемо жити. Ми не сміємо вважати нашу боротьбу закінченою, як не закінчили її великі мазепинці - Орлик і Войнаровський, - дарма, що в їх руках не було вже зброї, як немає її сьогодні в нас.

Защо тоді мусимо боротись? За признання права жити там, де Провидіння призначило нам

місце на землі, де наші предки родились, росли, розвивались, моглили, падали й піднімались. За признання нам права бути не бездомними скитальцями, що потребують ласки, але вільними громадянами в своїй власній вільній державі, на власній, рідній землі, що за неї в останніх десятиліттях пролили ми чи не більше крові, як інші народи, що їх долею турбуються сьогодні державні мужи під час усяких міжнародних нарад і конференцій...

І ми віримо, що цей чужий нам світ, який береться сьогодні перебудувати на різні лади Європу, не заперечить нам нашого слушного права на здійснення наших бажань і стремлень. А наші бажання і стремління ясні: доренести східну границю Європи поза наші етнографічні границі на схід й півночі і щойно в такій Європі стати повноправним і рівноправним державним народом. Усякі інші "нові Європи", або нові концепції "З'єдинених Народів Європи" основної проблеми не розв'язують, якщо Україна не займе належного їй місця серед інших вільних народів, якщо не буде мати змоги користуватись й надбаннями, а особливо правами по своїй волі будувати своє власне життя.

Таке поняття нової Європи для нас не чуже, бо за його здійснення платили своїм життям Чупринки, Хвильові та другі. Яке ставлення до такої розв'язки питання наших найближчих сусідів, а особливо цих із півночі, нам відомо, але воно нам байдуже. Ми знаємо, що вони "заводили" в себе Європу за поміччю кнута й шишенців; ми знаємо, що картина цієї "їхньої" Європи показала б тільки хахливу машкарою, яку треба було заслонити перед зором цілого світу залізною заслоною... Все ж, ми не будемо дивитись на "їхні" ставлення. Своє права будемо добиватись далі.

Показати світові це наше право - це наш обов'язок у другому етапі нашої боротьби. В цій діяльності ми будемо далекі від того, щоб благодати в "сильних цього світу" привілеїв, що мали б виносити нас понад інші народи. Ні! Ми можемо й будемо говорити тільки про те, що нам за служено належить. А щоб не бути пустословним, ми покажемо нашу рівновартість із іншими народами саме тим, що покажемо себе рівновартісними на тих місцях, куди поставлять нас майбутні дні.

І коли назва "Україна" була досі для чужинців тільки неясним етнографічним поняттям, то від хвилини нашої безпосередньої зустрічі з ними ця назва має набрати і для них великого, гідного та глибокого змісту. Слово "український" мусить замикати в собі поняття всіх чеснот збірної душі нашого народу, що їх із таким пієтизмом він заховав у своїй вірі, ментальності та звичаях; воно мусить бути теж і символом безмежного патріотизму, про який свідчать ці незчислені могили наших героїв, і який укінці - завів нас сюди й веде й буде вести крізь майбутні етапи нашої льскої мети - Української Держави!

Усім Інституціям і окремим Особам, що, пам'ятаючи про нас, з нагоди свят Воскресення Христового переслали нам свої поздоровлення, на цьому місці складаємо нашу с е р в е - ч н у п о д а к у .

редакція

ВІДБУДОВА ФІНЛЯНДІЇ

Від часу, як Фінляндія припинила воєнні дії проти більшовиків, у світі дивно все рідше й рідше говориться про неї. Відносно давно ми чули, що, при помочі "братнього сусіда", а Фінляндії більше й більше приходять до голосу комуністи, про великі тягари відшкодувань, врешті - про викривання підпільних організацій заговорників, таємних складів зброї. І все це, разом узнявши, створке далеко неповний образ життя цього мало-го героїського народу півночі, хоч уже дає змогу переконатися, що народ цей живе і бореться за своє існування, бореться проти варварського скоду, який усе цупкіше стискає його, натягаючи водночас і над ним залізну непроглядну заслону.

"Питання, на яке в першу чергу намагається знайти відповідь кожний чужинець, що прибуває до Фінляндії", - пише до справи часопис "Базлер Нахріхтен", - "це те, як далеко поширили свої впливи в краю більшовики. Дня 10.2.47. в Парижі фінський міністр закордонних справ Енкель підписав мировий договір з альянтами, договір, що являється тільки потвердженням всіх кляузул, які вміває в собі совієсько-фінський пакт перемир'я з 19.9.1944. Між іншим, пакт визначає нову границю, яка відділяє від Фінляндії більшу частину Карелії й кусень округи Салла. В Порк-кюльа, 35 км. на захід від столиці Гельсінкі, більшовики забезпечили за собою в нутрі фінської території округу, яку герматично відмежували від зовнішнього світу. В сучасному Поркккаля існують у могутню воєнну пристань. В самій Фінляндії взагалі москалів не зустрічається. Тільки в столиці перебуває група 300 членів російської контрольної комісії, які, коли й показуються прилюдно, то дуже рідко. Зо свого становища "пана в домі" СССР у розумному схованку намагається провокувати фінів.

Самі Фінляндці чинять усе можливе, щоб примінитися до нової дійсності. Завзяття, з якими вони здійснюють переселення понад 500000 карелів, - просто гідне подиву. Між карельцями, які в 1940 р. - дуже часто вперше - покинули свою батьківщину - потім у 1941 р. поселились знову, щоб у 1944 р. остаточно бути вигнаними, - паєне біда, недуги та брак приміщень. Але ці люди з їх мізерією, як тільки на це дають можливість, намагаються знайти собі влаштування. Що було зроблене для відбудови, особливо в Ляпландії, напевно перевищує все, що зробили інші краї в тій ділянці. Бо Ляпландія належала до ряду най-

більше знищених країв Європи. Відступачі німецькі відділи з німецькою точністю винищували все, що могло б знайти якенябудь приміщення. Але, мимо всіх перепон, - браку робочих сил, машин, будівельного матеріалу, середників транспорту, воєнні шкоди, заподіяні, нпр., містам Кемі і Торніо, вже минулого літа були повністю усунені. Також столиця провінції, Рованієні, за наймодернішими вимогами відбудована в 60%.

Також харчеве положення поліпшується поволі. Саме жнива випади значно бідніше ніж попередніх років, бо 11% управного поля залишилося по стороні СССР і, крім того, відчувається брак погноїв. Рівнож добутки риболовства, з причини недостачі знаряддя й бензини, обмежені. З іншої сторони ввіз був недостаточний, бо за час зими Балтійське море було замерзле. Вицікуваним із тугюк американським пароплавам, наладованим збіжжям, неприготованим на їзду по закрижених водах, переїзд кризь цю зону був неможливим. Мимо всього, показуються деякі покеші, і саме тепер існує надія на ліквідацію карткової системи на м'ясо. Завдяки цій обставині, в фінському господарстві властиво піднести видаєність жнив. Коли тут, завдяки закордонній помочі зо Швеції, Данії, Швайцарії і від американських фінляндців, найбільші небезпеки зможуть бути усунені, то недостача взуття й текстильних товарів буде існувати й далі. Накриття на ліжка, котари, навіть шогла й водолазні чоботи продукуються з паперу.

Паперова індустрія все це може працювати для вільного експорту і для внутрішнього кравого заготовування, - в противність до металевого промислу. Ця галузь фінського господарства практично зайнята сплачуванням відшкодувань у користь СССР. Із 510 мільйонів доларів золотом, які в виді товарів мають бути віддані за час вісьмох років переможцєві, припадає третина на продукти господарства й паперового промислу, але в двох третинах - на металеву індустрію. Коли переглядати таблицю вимаганих більшовиками машин і апаратів, можна пізнати могутнє господарське значення репарацій. Паровози, товарні вагони, 460 нових кораблів, 60000 електричних моторів, мідяні кабли довжиною кількох тисяч кілометрів і 30 вповні скомплектованих паперових і целюлозодових фабрик мусять бути вивезені а до того доходять незлічима кількість поодиноких апаратів і моторів. Отже, Фінляндія змушена будувати для Росії окремі фабрики, які правдвали б виключно для російських потреб. Попри те, щоб могли

М.В.Ш

ВІДПОВІДЬ

/ Докінчення /

Страшний гуркіт вирвав Марійку зо сну. В кімнаті Батьків було спокійно, тільки кризь вікно доносився глухий шум моторів. "Що це таке?" - запитувала себе, але не найшовши відповіді, знову замкнула повіки. Нагло дзвінок перерізав хатню тишину і змусив устати з ліжка. Одягнула халат і пішла відмикати двері.

Перед нею стояв запрошений, із блідим обличчям, Беркут.

- Пробачте, що я вас перелякав своїм виглядом і таким несподіваном гостиним, - говорив українськом мовом.

За декілька місяців Беркут настільки опанував українську мову, що міг не тільки вільно говорити нею й писати, але встиг уже перечитати багато книжок українських письменників, не виключаючи навіть заборонених владом, яких чимало мала в своїй бібліотеці Марійка.

Ввійшли до гостинної.

- Не передягайтесь. Я зайшов на декілька, може, останніх хвили, щоб попрощатися. Мущу негайно від'їхати. Почався війна. Можливо, більше не побачимось, і це дає мені сміливість відкрити перед вами свою душу. Люблю вас, Марійко. Нічого не відповідайте. Яка б ваша відповідь не була, буду щасливий, хоч не буду її знати.

Останнє слово вимовив, наче скидаючи із себе важкий тягар. З вулиці почувся сигнал авта. На нього ждали.

- Мущу йти. Прощайте, Марійко!

- Підждіть! - і побігла до своєї кімнати. Вернулася, тримаючи в руці ланцюжок із мініатюрною іконкою. - Візьміть, це зберігатиме вас від усіх страхіть майбутнього.

- Це справді буде талісманом для мене. Дякую вам за все, Марійко. Здоровіть від мене своїх батьків і дозвольте ... - не дарчи отями - тись дівчині, він ніжно поцілував її в чоло та швидко вийшов із хати.

Вона зачарована дивилась Марійка на зачинені за ним двері. Її очі зраджували внутрішнє хвилювання.

Минули роки...

В гарно обставленім кабінеті, при світлі настільної лампи сидів чоловік. Його широкі плечі спочивали на стінці м'якого крісла. Стомлені очі тупо дивились перед себе. В їх зінцях можна було бачити картини переживань п'ятьох років війни. На стукіт у двері його груди випростувались.

- Увійдіть! - дзвінко відбився його голос об стіни кімнати.

- Товаришу полковнику, надзвичайний пакет із штабу головного командування, - сказав, увійшовши, черговий старшина. Віддав пакет і ждав на наказ.

- Можете йти.

Полковник зламав сургучеву печатку, вийняв із пакету наказ і, як додаток, карту південно-західної частини України.

- Секретно! Командиріві Н-го авіо-з'єднання, героєві Радянського Союзу, полковникові

виконувати як слід свої зобов'язання, необхідно спр-ваджувати з-за кордону продукти прецизної індустрії. Але край, важко потерпілий від двох програних воєн, за всякі ціну хоче виконати умови мирового договору. І саме під цю пору вивозив уже третину своїх зобов'язань, заплативши 170 мільйонів воєнних дов-гів, а в 1952 р. остаточно звільнився від пут цього договору, щоб потім тим більше інтензивно могли продовжувати свою внутрішню відбудову.

Під господарським оглядом Фінляндія дуже сильно пов'язана репараціями, зовнішньо політично

намагається добитися неутраляності, а внутрішньо політично край може визволити з його тягарів співпраця всіх партій. Ця сильна воля" - кінчає свої міркування часопис - "будувати щасливе майбутнє оживляє всі промарки населення, надія ж, що Фінляндія досягне свою велику ціль, падає над усіма думками і починами народу. Стійка й невгнута витривалість, що в ній досі працював цілий край, і вислід дотеперішніх стремлень до відбудови дозволяють з повною певністю надіятися, що Фінляндія витриває важку пробу.

Чи справді старіємося?

"... Скільки то вже років?! Сім, вісім, десять... Гай, гай! Летять роки... Старіємося, друже, старіємося....." - такі слова чуємо не раз, а вже особливо при таких нагодах, як ось Великдень чи Різдво, коли "стари" друзяки засядуть біля святничого стола й серед веселих розмов - часто при чарчині - згадують ці "давні, добрі" часи. Насправді ж, то ці "давні" не все були "добрі", й коли б так було, що теперішнє гірше давнішого, тоді, чи ми могли б узагалі жити в наших часах. Та ж наші батьки й діди теж згадували давнє, як щось краще за їх сучаснє. І їх діди такса... Виходить - не так уже зле з цим "погіршенням" часів!

Та цікаво пригадувати те й над іншою справою, що про неї ми звикли говорити при різних нагодах, говорити не без тієї халви в голосі. "Старіємося..." Що старіємося, - це правда. Кожний рік, місяць, тиждень, день, кожна година, мінута віддає нас від нашої молодості, вкладає на наші плечі частину цього тягарю, що кожен, може, пригне їх доходу; правдою є, що з кожним днем ми стаємо старішими. Та ставати старшим - це не те саме, що старіти, коли під цим другим ми розуміємо повільну затрату фізичних і духових сил, або переміну здоров'я, життєрадісності, певної енергії й рухливості людини в немічного, згіршого, безвільного та нестерпного для оточення старця. Так: це не те саме, й можна мати багато років за собой і рівночасно не бути старим, і цього можна добитися не дорогими штучними засобами типу Воронова чи Богомольца. Рецепт на те, "щоб остаток молодим", є куди простіше, а її автор, славетний американський психолог др. Джордж Лавтон, каже, що вона, ця рецепта в однаковій мірі придатна й успішна для 17-літніх молодців, як і 70-літніх старців. Ось кілька думок цього вченого.

"Старість людини не слід міряти кіль-

кістю пережитих нею років, бо ми не змінюємося біологічно так швидко, як нам прибувають роки. Чим більше в нас років, тим повільніше ми старіємося. Біологічні зміни тіла між 30-им і 40-им роком життя не йдуть так далеко, як між 25-им і 30-им. Ще більш незначні вони між 45 і 75. роком, у порівнянні з віком, що замикається між роками 40 і 45.

Не всі члени нашого тіла старіються в цьому самому ритмі. Наше око починає втрачати здібність сприймання світла вже від року життя, наш слух пригуплюється з 20 роком, а з 30 роком починає обмежуватися і м'яліти сила наших м'язів.

Зовсім інакше діється в площині нашого духа, який при 50-ох роках все ще є молодий і все ще розвивається. Щойно десять років пізніше, тобто в 60 році життя, він досягає вершок свого розвитку, і щойно тоді починають поволі обмежуватись функційні спроможності нашого духа.

В загальному, старієш починаєш найшвидше ці чоловіки й жінки, що для них чужими є глибокі й великі почування. Невірно було б теж думати, що духаву зрілість досягнув той, хто подає себе молодим, як він є ним насправді. Моя 'рецепта' для збереження молодості є зовсім проста: Зосереджуйте всі ваші сили в найпряміший розум ума /інтелігенції/, що буде молодим так довго, доки буде розвиватися. Коли ваш дух не буде 'засипляти', тоді все ваше життя останеться молодим. Ми живемо в рухливій добу, то ж цікавимося усім і постановім собі кожного дня навчитися чомусь новому!

В якому віці ви не були б, ніколи не в запізно, щоб уладити собі життя цікаво. Я знав одну заміню жінку, яка біля п'ятдесятки зуміла вишколити себе на першорядну промислову реєсівничку, хоч перед тем не мала в цьому ніякого досвіду. Інша мей націєнтка, що її уже 70 років, - за словами її дітей, здібна виконувати всяку

Беркутові... Завтра, в год. 5,00 збомбардувати... - перечитав рядки наказу, привдявся закресленому чотирикутнику на карті.

- Чому? Кого?... - бився з думками. - Невже... - пригадував поволі повідомлення газет про дії українських націоналістичних "банд" у цій частині України. Враз стала зрозумілою надзвичайна таємниця наказу. Різко зірвав слухавку телефонічного апарату, щоб дати наказ до підготовки.

Дев'ять чотирикох-моторних бомбардувальників рвали спокій світанку, тримали курс на південний захід. Командир відділу вів середній літак першої трійки. Перед ним, на екрані, білою плямою бігла земля. Альтиметр показував 1 000 м. Годинник - десять перед п'ятою. Востаннє глянув на карту.

Так, тут. Перед чотирикутником часте поле... - летіла думка швидше літака. Ліва рука тримала штурвал. Права нервово піднесла до уст мікрофон. Хвилини напруження.

- Скинуди вантаж! - понісся по літаках наказ командира.

Секунда, дві, блиски вогню, гук, і до неба донісся кризь ранішній туман стогін землі.

- Вертатись на місце вильоту! Я лишаюсь. Відділ змінює курс. Літак командира залишився на самоті.

- Всім покинути машину!

Здивований екіпаж переглянувся. Другий пілот подивився на полковника. Від профілю його лица віяло суворого рішучість.

- Всі покинути машину!

Екіпаж поправляв парашути, й за хвилину всіх проковтнула зима безодня.

Беркут облежено відотхнув. Відкинув мікрофон. Розіпняв комбінезон і сягнув рукою до лівої кишені. Пальці витягнули знайомих ланцюжок. Глянув на нього, іронічна усмішка скривила обличчя. Зникла. Дивився кризь кабіну, слав останній привіт рідній стихії. Виключив мотор, стиснув кулаці талісман і відштовхнув від себе штурвал. Літак колихнувся в непевності, дзьобнув носом і полетів у провалля в смертельному "піке"...

Повільно верталася свідомість. Чув нестерпний біль потовченого тіла.

- Де я? - прошепотів.

- Серед своїх, у лічниці української визвольної армії, - відповіла дівчина.

- Марійка! - пізнав її голос.

Руки дівчини поклали тіло на попереднє місце.

- Заспокойтесь, - говорила, поправляючи покривало.

- Невже це дійсність? З висоти тисячі метрів...

- ... з думкою розбитись, полковник Беркут летів на землю. Літак упав у багно високого озера, й полковник вийшов живим, бо... ось що хоронило його від смерті! - докінчила Марійка, показуючи Беркутові свій колишній дарунок.

- Мій талісман! Але звідки ви знаєте, що я робив це навмисне?

- Це сказали мені ті, що бачили. Я знаю все.

- Марійко! Стільки років я мріяв про нашу зустріч!

- І я щодня молилась, щоб дати вам бажану відповідь...

працю, — з успіхом керує сьогодні куховарською школою для молодих господинь. Також не думайте, що вам уже пізно ходити до школи, вчитися. Один мій знайомий розпочав медичні студії, коли мав 70 років життя; він закінчив їх "на відмінно", зробив докторат, і сьогодні в нього широка лікарська практика. Не може нарікати на брак зайняття також один адвокат, що посвятив себе студіям права щойно при своїх 70 роках.

Всім тим, хто розважно пле свій зір у майбутнє, не є важко задержати свою молодість, байдуже, якій у нього вік. То ж і ви задержте вашого духа живим і діяльним, і тільки це буде

для вас єдиним і правдивим, еліксиром молодості!"

Це тільки маленька частина думок др. Левтона. Справді цікава та повчарча. І, чи не смішно видається нам тепер сценка з нашого життя, коли двох молодих, повних сил і життєрадості людей говорять до себе: "Старіємося, друже, старіємося..." То ж геть із такими оцінками! Геть із зневірою в наші сили! Ми молоді й молодими залишимося до смерті!

/вільна перерізка з чужої преси -о-/

ЩО НОВОГО В СВІТІ

Огляд подій

Третя війна неминуча, якщо не буде порозуміння з СССР

Лондон Рейтер/ В минулому тижні прибув до Англії бувший міністр торгівлі ЗДПА Воллес. На одній з відбитих пресових конференцій він порушив справу сучасного міжнародного положення і висловив своє невдоволення з приводу американського рішення уділити позицію для Греції і Туреччини. На його думку, ЗДПА краче зробили б, якщоб свої гроші зужили на будову тракторів, а не повзів. "Я є за підтримкою харчевої продукції, — говорив Воллес, — а не за виробництвом кулеметів".

В дальших міркуваннях Воллес висловився, що "війна між СССР і ЗДПА може бути найбільшою трагедією світу. Я не вірю, щоб, поборюючи комуністів, ми могли собі їх підпорядкувати. Війна тільки зміцнить комунізм. І, як що ми не дійдемо до порозуміння з СССР, то війна неминуча".

Відносно московської конференції Воллес заявив, що конференції великодержави все це в дипломатичній площині провадять імперіалістичну експанзивну війну. Воллес висловив свій жаль з того приводу, що СССР не бере участі в конференціях аполітичних організацій, як напр. в Унеско. Цю повздержливість СССР Воллес очеркує як "нещасливу".

Та найбільшу волю своїм міркуванням Воллес дав при обговорюванні закордонної політики ЗДПА: "Американська закордонна політика, запланована на наступні три місяці, може допровадити до війни. Я вжив всіх сил, щоб запобігти такому обороту справи". На думку Воллеса, треба би підшукати для цього певні засоби, між якими найбільш позитивним було б уділення відповідної допомоги для СССР, щоб цей міг розбудувати свою промисловість.

Наприкінці цієї пресової конференції Воллес згадав, що існують у світі деякі території, в яких перехрещуються інтереси Великої Британії, ЗДПА і СССР. До таких територій належать хочби нафтові терени. І якраз вони, на думку Воллеса, можуть стати загрозою для будучого світового миру епохи атомової енергії.

Того ж самого дня вечером

воллес ще раз промовив до англійського радіо. В тій промові він особливо підчеркнув, що: "світовий порядок є безповоротно знищений. Навіть якби набрався враження, що, помімо всяких здобутків науки, підставових проблем людства не розв'язано. Найкращим прикладом цього була Гіросіма. Ще ніколи досі наука не зробила такої похибки, як оце тепер тим, що дала людині в руки тайну атомової енергії".

Помімо своїх попередніх тверджень Воллес у дальших міркуваннях висловився, що розвиток дослідів над мирним приміненням атомової енергії може мати велике значення в розвитку господарства. На закінчення промови Воллес висловив думку, що він не думає, щоб майбутнє світу залежало від атомової бомби.

Громико атакує проєкт Трумана

Нью Йорк /ЮнайтедПресс/ На одному з недавніх засідань Ради Безпеки совітський представник Громико скритикував проєкт програми допомоги для Греції й Туреччини. На думку Громика, план Трумана тільки послаблює авторитет ООН й наносить йому міцний удар. Громико обвинив ЗДПА у вмішуванні у внутрішні справи обох згаданих країн. Грошева поміч Туреччині, — як твердив Громико, — ховає в собі якісь мілітарні цілі, а поміч для Греції, у зв'язку з грецькими прикордонними розрухами, позбавлена всяких підстав. В дальших міркуваннях Громико кадав, що ЗДПА доказали наявність небезпеки для Греції й Туреччини. Поміч для загрожених країн повинна давати ООН як тоді, як дані країни зголосять якусь небезпеку. Своєю критичну промову, яка по суті є першою офіційною реакцією Кремля на проєкт Трумана, Громико закінчив слідуючими заложеннями:

1. Американські діяння супроти Греції й Туреччини підривають авторитет З'єднаних Націй та викликають недовіря серед інших держав — членів ООН.

2. Американська спроба пов'язати свій проєкт грецько-турецької допомоги з працями Провісочної Комісії для Балканів безпідставна й діють тільки небезпеку втрати авторитету ООН.

3. Дійсна поміч до її кадав грецький народ, повинна бути тільки правдивою поміччю, а не етапом до цілей, що нічого спільного з поміччю не мають.

4. Ця поміч мусить бути забезпечена Організацією ЗН, бо тільки в цей спосіб може бути виключена можливість усяких за-

кордонних впливів на Грецію.

У відповідь Громикову промовляв британський делегат при Раді Безпеки, Кодоген, який заявив, що Рада Безпеки не може уділити Греції всієї помічі, натомість британський уряд уважає, що американський проєкт вповні згідний з основами ООН.

Після виступу британського делегата, Громико продовжував далі свої міркування та гостро скритикував поведінку Туреччини в час останньої війни. Він обвинувачував її в тому, що вона не була в рядях демократичних держав, щобільше, впродовж цілої війни помагала Гітлерові воєнним матеріалом і аж по німецькій програній перейшла на сторону аліянтів. Своєю обвинувачення проти Туреччини Громико закінчив словами: "Не можна знайти вистарчатих підстав до цього, щоб признати Туреччині поміч".

При кінці згаданого засідання совітський представник видвинув внесок, щоб створити спеціальну комісію, яка б зайнялася допомогою для Греції. У внеску Громика поміч для Туреччини не знаходить місця.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ

Наша Студентська Громада в Мінхені — як повідомляє "Українська Трибуна" — влаштувала 15.3. академію в честь 8-их роковин проголошення самостійності Карпатської України. В програму ввійшли: вступне слово др. П. Мірчука, виступи чоловічого хору, під орудою студ. Кардаша, реферати студ. Хименця й Меркуся, деклямації.

В останньому часі українське студентське життя на терені Мінхену дещо активізується. Проблема світоглядкової диференціації, піднесена студ. Штокалком та часто підкреслювана на сторінках студентської преси, починає займати уми студентів. На терені УСГ повстало вже 4-и світоглядові об'єднання, що мають завдання розробляти актуальну студентську, головню світоглядово-ідеологічну, проблематику. Діють вже такі об'єднання: прогресивно-християнське, прогресивно-націоналістичне, суспільного гуманізму та ім. В. Липинського. Найбільш рухливими дотепер виявилися суспільні гуманісти, а прогр. християни.

Є надія, що дискусійні виступи, що їх влаштовують окремі об'єднання, заживають студентство та включають його до праці в суспільно-громадській діяльній.

авт. І.п.м. Український Оперний Театр у Зальцбурзі поставив на сцені фрагменти з опери Бізе - "Кармен". Беручи під увагу всі умови постановки, преса відзначає, що спроба театру була вдаю. В головних ролях виступали: пп. Козулькіна, Гош, Чалий, Куліш, Роговська, Борняк, Рачковський і і.

Товариство Українських Образотворчих Мистців задумує влаштувати в другій половині травня II Мист.Виставку, на якій мають бути заступлені: малярство, скульптура і графіка. Для влаштування створився окремий комітет

З ПРЕСИ

30 років по революції...

На сторінках "Большевика", органу комуністичної партії, письменник Ковальов виповідає "немилосердну війну" залишкам капіталізму в Радянському Союзі. Наявність капіталістичних держав і намагання "імперіалістичної реакції" ослабити радянський народ із нутра, впроваджуючи туди різні "міщанські" навики, - це й є небезпека відродження капіталізму в Росії. Ковальов, який без сумніву, має на увазі американські радіо і авіації, призначені для Росії, остерігає:

"Необхідність є вести остаточну боротьбу проти... всяких виявів пошани в сторону заходу. В Росії все ще існує капіталізм..."

Цей останній доказує, за словами, Ковальова, такі прояви:

1. В СССР все ще існує ненависть між расами й народами.

2. Б'юрократія в управлінні.

3. Обман і підкупство серед керівників деяких державних підприємств і установ, що їх директори "показують свою великодушність коштом держави, призначаючи нелегальні премії та влаштовуючи збитковні прийняття".

4. Існування "психології приватної власності", навіть у колгоспах, де селяни ставлять вище праця на власній ніж на державній землі.

5. Зростання спекуляції, підкупства та вміння "розрізати відповідну лядину"...

Далше "Большевик" пише: "Боротьбу проти ледарства слід довести до кінця; вона мусть бути спрямована проти порушників трудової дисципліни, проти урядової бюрократії, проти спекулянтів, ледарів.

проти людей, які понижують гідність великому місті Мадярщини, Добрадянської людини й є готові переліти на сторону заходу, врешті, проти всіх капіталістичних ідей... Ці приязні". В рамках свята рівнобудова відкрита "виставка соціалістичної книги", було прочитано ряд рефератів про соціалістичну культурну надбання й висвітлено фільми: "Присяга" та "Кам'яні квіти".

І все діється 30 років після революції, яка обіцявала "рай на землі ...

ВСЯЧИНА

Жінки і мир

Жінка-бурмістр південно африканського міста Йогеннесбург, Першон, на офіційному зібранні заявила, що нема дива, що конференція в Парижі не привела до бажаних вислідів: саме в тій конференції не брали участі жінки. Пані Першон пропонує скликати світову конференцію жінок, в переконанні, що така буде здібна покласти основи під справжній і тривкий мир. Першон ставить як умову, що також мужчини підпорядкуються постановам такої конференції.

Інша жінка, американська журналістка Боше Люс, у свою чергу твердить, що, коли сьогодні мужчини готуються знову вхопити за зброю, то в цьому винні жінки, які й не намагаються повстримати своїх чоловіків від гону до "воєнного ремесла".

Англійська поміч Туреччині

У зв'язку з американським планом допомоги Туреччині, - повідомляє "Дейлі Графік", - британське міністерство постачання призначило на ввіз до Туреччини 500 осових літаків, між ними такі типи, як: Спітфайр, Москіт, Блфайт. Часопис зазначає, що літаки влаштовані за наймодернішими збудовками техніки й не стоять на списках лишок воєнних матеріалів.

Мадярсько-соціалістичне братання

Згідно з повідомленням агенції ТАСС, в Мадярщині "п'яною" проходить робота над наближенням мадярського народу до СССР. Опе недавно в Шегедні відкрили виставку соціалістичної літератури. Виставка має втілюватися великою фреквенцією й була відвідувана 4000 горожанами міста. Також в іншому

Роботу можна вести і з цього кінця...

Соціалістичні витрати

Соціалістичний міністр фінансів Зверев подав до відома, що в соціалістичному бюджеті на цей рік передбачені збільшені видатки на розбудову індустрії, соціалістичне забезпечення і - в головній мірі - на виховання. На збройні сили СССР передбачена порівняльно менша частина державного бюджету, а саме 67 мільярдів карбованців. З бюджету на 1946 рік, означеного числом 304 мільярди карб., відходить 24%, цеб то 72 міль. карб., на національну оборону. В 1940 р. на цілі оборони було призначено 33% бюджету.

З ЛИСТІВ ДО ТАБОРУ

Ст. Катерінес,
Канада, 5.4.

... За часописи сердечно дякую. Дуже люблю читати Вашу "Батьківщину". Це просто неоціненний скарб. З кожної редакційної статті сміло можна давати реферати асо п.омови. Порівняйте часописи зо скитальцями з американськими або канадійськими... Як описує сарака Федь Юшка, дівчата чорні діти бавлять. Вони не бавлять з розкоші, але з-за куска хліба. Доб цей Федь Юшка приїхав до Канади, то подивився б які прекрасні дівчата, навіть і наші, так бавлять. Але ці вже не з голоду...

... У нас Великдень на 13.4 Для таких володць, як я, буде 20 ц.м. спільне Свячене. Маю на думці прочитати з "Батьківщини" уривок про комітет, який зібрав 10000 лір на поміч своїм братам у лічницях. Це для нас шлях! Нехай знають деякі наші Йолени, а брат брата повинен рятувати. А вони на Свячене то віддуться всі, бо це - дешева забава. Але бодай їх по нервах поскобечу!...

Бажаю Веселих Свят Воскресення. Ваш П.

З ЖИТТЯ В ТАБОРІ

Великдень у таборі

Після довгих і дбайливих духових приготувань у час Великого Посту, табір незвичайно вродило зустрів свято Воскресення, вродило однаково своїми настроями, як і зовнішнім виглядом, - всіма проявами свого життя. Почепурнілі приміщення, одяга, витиснула свій слід святковість на обличчях. На диво, майже кожний гурт на час свят збагатів традиційним яйцем, ба - крашанкою.

Невеличкі таборові храми у Велику ніч дароко за береги були наповнені таборовиками, що прибули зустріти Воскресного. Молитовне послідання вигнандів з Рідної Краєм і рідними налили воляцькі серця редість та зворушенням, що осягнули свій вершок у священні окремних пасок. Не одна слеза - батьківниче, ська, синівська, братня - покотилася по гартованому вітрами обличчі...

Традиційні розговини, ділення яйцем, таборовики святкували у гроні своїх вузьких "родин" - частинами, інституціями, десятками в шатрах. Думки й побажання, висловлювані собі взаємно при спільних трапезах, можна о звести в ось таке речення: "Дай, Боже, у щасті святкувати найближчі свята серед рідних, на Рідній Землі."

Май. Яськевич, виконуючи функції начальника великої таборової родини, намагався бути в усіх, навіть найменших, гуртах, включно до команд за табором, щоб своєю присутністю, своїм словом підкреслювати нашу внутрішню спільність, влити віру в краще.

В рамках великодніх розвагових імпрес Таборовий комітет поставив на сцені драму "Украдене цастя" - І. Франка. Про перебіг постановки мова

Великодня прем'єра

У Світлий Понеділок, 14.4.1947., мистецький ансамбль Таборового Театру ще раз показав загалові висліді своєї праці, ставляючи на кону - здається, останню в цьому таборі - прем'єру драми І. Франка "Украдене щастя".

Щоб зберегти багатогранність драми та багато психологічним змістом образів, акторам необхідно було вжити всієї сценічної майстерності, гнучкого слова, виразної міміки та чіткого жесту й руху. І, можна без вагань сказати, якраз цим вимогам театральний колектив у своїй прем'єрі майже дорівняв. Безперечно, найбільшою заслугою в цьому була жертвенна праця п. режисера Столярчука, який, побіч цього, що режисерував у штуці, сам виступав у ролі Миколи Задорожного. Намагання п. Столярчука, як актора, показати нам образ незугарного, горем прибитого та покірного селянина увінчувалася успіхами. Його мляві рухи та зігнути плечі показали нам з яким терпінням та болем людини переносить Микола свої страждання, показав усі почування Миколи, велику ніжність, м'якість та кохання до Анни. Своєю незбірністю на сцені актор дав образ звичайної сірої людини, яка хотіла б, здається, найменше місяця зайняти на землі, яка проте в дальшому перемінюється в грандіозну постать месника за свою родинну честь та за гідність людини.

Шоправда, в грі актора стрічалися і слабі моменти, та можна сміло сказати, що актор переріс себе в тій ролі і показав таборовій публіці вершини своїх сценічних здібностей.

Так само п. Мамаліга, в ролі Михайла Гурмана, помімо цього, що не визначався особливо могутньою постаттю, не диспонував громовим голосом, показав публіці жандарма, який під покриттям свого однострун не є негід, як це можна часто побачити на аматорських сценах, але тех знедоленою людиною, жертвою полудтанних відносин, особю, яка, поруч Миколи, викликала в нас співчуття. Ми бачили в Гурманові людину, що бореться за крихітку украденого йому щастя. Актор показав гледачеві, що трагедія украденого щастя не тільки в парі Микола-Анна, але й у парі Гурман-Анна. П. Мамаліга, як актор, що відтворив дійсний персонаж заслуговує на похвалу.

Третім актором, якого якість гри ніяк не можна поставити нище від уже згаданих, є п. Францужинко, в ролі Насті. Відомий уже з попередніх, насправду мистецьких, виступів, актор показав публіці вірну побутову куму-чокотуху.

До акторів, які тех бездоганно виконили свої ролі, треба б зачислити й п. Луцишина, в ролі Олексія Бабича, п. Розака, в ролі жиди Шльоми, та п. Гринюка, в ролі в'їта, хоч цей останній виявився замало типовим в'їтом, замало різким, як на "пана життя й смерті" своїх громадян.

Відносно гуртів немає більших завваг, побажанням хіба було б, щоб у них було більше життя, особливо ж у третій дії - на вулиці.

Найбільше побажань залишає по собі гра п. Гайовського, що виступав у ролі третього головного персонажу - Анни. Передусім актор повинен привертати більшу увагу своїм внутрішнім переживанням і зв'язаними з тим міміку та рухи. Ми не бачили в грі актора внутрішніх перемін персонажу при появі Михайла, як взагалі не побачили в акторові його співучасті в драмі. Актор тільки говорив вивчені, роль і грав розумом, а надто мало серцем. Також актор повинен подбати про голосове виконання своєї ролі.

Коли мова про мистецьке оформлення п'єси, то воно під керівництвом п. пол. Сосідка, справді стоїло вище критики. Строчи персонажів були тех бездоганні.

Відносно музичного оформлення п. Домашівця слід зазначити, що підібрані в ньому мелодії тільки руйнували настрої глядача і своєю колодийковістю не давали йому змоги застановитися над суттю драми.

Назагал, можна сказати, прем'єра виконала своє завдання, бо не тільки що була поставлена майже згідно з авторською концепцією, але й дала таборовому загалові ще один доказ, що таборовий ансамбль така справді в "тиші трудиться".

Пішучи про прем'єру хотілося б докинути кілька слів про поведінку публіки, яка своїми з'їдливими вигукми та схибленими невчасними сміхами викликала тільки від'ємне враження про її театральну культуру.

Після скінчення прем'єри, на заклик директора театру - п. хор. Вербицького, публіка

залишилася в залі, щоб бути присутньою при врученні театральних пропам'ятних грамот. Саму церемонію вручення попередила вступна промова п. директора, звіт Культ.-Освітнього референта табору, п. пор. Литвина, про працю театрального ансамблю та промова команданта табору, п. май. Яскевича.

За звіту, що його відчитав п. пор. Литвин, ми могли виробити собі погляд на початки та розвитку цілі театральної - часто невдячної - праці в наших умовах, і погляд на те, що театр поставив досі для розваги таборової публіки. За звіту виходить, що театр оснувався 4.12.45. Прем'єрою новооснованого театру був монтаж "Різдвяна мелодія", окремі акти з "Запорожець за Дунаєм" та "Ой, не ходи Грицьку". Опісля ішли інсценізації "Новий Рік" та "Україна", ревії "Уп'ємось без вина" та "В мелодії ритмі", остання - зо співучастю ансамблю "Бурлака". Далі на кону появлялися все свіжі та більші твори. Ішла комедія "Американець", комедія "Мартин Боруля" /повторювана 12 разів/, драма "Ясні зорі" /повторювана 20 разів/, комедія "Трьох до вибору" /14 разів/, в'єса "Любимці том-ряни", інсценізація "Святий Миколай", комедія "Хазяйка гостиниці" і, вкінці, драма "Украдене щастя". В загальному, таборовий ансамбль дав до цього часу 86 вистав, до яких відбув ооко 600 проб, що дає поверх пістори тисячі годин праці.

Пан Командант у своїй промові висловив театральному ансамблеві подяку за його працю на мистецькій площині табору. "...Оглядаючи виступи наших таборових акторів не раз здавалося, - говорив командант, - що ми в себе вдома, в Україні. Вдячні за це, ми рішили обділити їх нашим признанням і дати тривку пам'ятку, в виді грамот. Та пам'ятка їм належитья ще й тому, що вони своєю працею виконали свій обов'язок не тільки супроти нас, але й супроти цілої нації".

На слово команданта ще раз промовив директор театру та, в імені цілого театального колективу, подякував усім, в міру того, як хто причинився до розвитку театру.

В дальшому командант вручав членам театального ансамблю грамоти Крім театального колективу грамоти отримали і п. бунч. Побідняковський, який проводив будову театального будинку, та редакція нашого тижневика, яка не раз на часописних сторінках пррешачувала місце театрові та його проблемам.

Церемонію обділювання грамотами закінчив своїм словом п. режисер Столярчук, який подякуєт таборовому загалові за співпрацю та за гідну одінку наших театральних надбань.

До.-Т.

В КРИВОМУ ДЗЕРКАЛІ

Великоднє /???/ курчатко

